

Պատանը չի կարող պարուրել Նրան:
Թարր չի կարող պահել Նրան:
Պատարկ քարե սենյակում
արձագանքում են խոսքերը.
«Ըստ այստե՛ղ չէ»:
Պատանը, որ փաթաթել էր Նրան,
դատարկ է:
Այստեղ է սհա,
Թարս, ճերմակ և մաքուր:
Ալեյուիա՛, դատարկ է այն:¹

Օրհնություններ ձեզ, իմ եղբայր-ներ և քույրեր: Մեր Փրկիչ՝ Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Emily Harris, "Empty Linen," *New Era*, Apr. 2011, 49.

ԷՆ Մ. ԴԻԲ
Երիտասարդ Կանանց Գերագույն
Նախագահության Երկրորդ Խորհրդակալ

Ես հավատում եմ ազնիվ և ճշմարիտ լինելուն

Մեր համոզմունքներին հավատարիմ լինելը, նույնիսկ, երբ դա չի ընդունվում ուրիշների կողմից, հեշտ կամ զվարճալի չէ, պահում է մեզ ապահով ուղու վրա, որը տանում է մեր Երկնային Հոր հետ հավերժական կյանքի:

հ մ թանկագին երիտասարդ կանայք, այս երեկո ձեր առջև կանգնելն ինձ համար մեծ պատասխանատվություն է և արտոնություն: Դուք հիանալի և ոգեշնչող տեսք ունեք:

Հավատո տասներեքերորդ հանգանակը 2011թ. Միացյալ ժամի թեման է: Երբ ես այս տարի այցելում էի երիտասարդական հավաքներին և հաղորդության ժողովներին, լսում էի, ինչպես էին երիտասարդ տղամարդիկ և երիտասարդ կանայք պատմում, թե ինչ նշանակություն ունի հավատո տասներեքերորդ հանգանակը նրանց համար և ինչպես է այն կիրառվում իրենց կյանքում: Շատերը գիտեն այն որպես հավատո վերջին հանգանակ՝ ամենաերկարը և ամենադժվարը անգիր սովորելու համար, և միշտ հույս ունեն, որ եպիսկոպոսը չի խնդրի նրանց անգիր ասել այն: Այնուամենայնիվ,

ձեզանից շատերն են հասկանում նաև, որ հավատո տասներեքերորդ հանգանակը շատ ավելին է:

Հավատո տասներեքերորդ հանգանակը ուղեցույց է քրիստոնյա արդար ապրելակերպի համար: Մի պահ պատկերացրեք, թե ինչպիսին կլինեն մեր աշխարհը, եթե բոլորն ընտրեին ապրել ըստ հավատո տասներեքերորդ հանգանակի. «Մենք հավատում ենք ազնիվ, ճշմարիտ, մաքրաբարո, բարյացակամ, ամառափնի լինելուն և բոլոր մարդկանց բարիք անելուն: Իրավ, կարող ենք ասել, որ մենք հետևում ենք Պողոս Առաքյալի հորդորանքին. Ամեն բանի հավատում ենք, ամեն բանի համար հույս ունենք, համբերել ենք շատ բաների և հույս ունենք, որ կկարողանանք համբերել բոլոր բաներին: Եթե մի բան ամառափնի է, գեղեցիկ, բարեհամբավ, գովեստի արժանի, մենք ձգտում ենք այդ ամենին»:

Մոնտալբան, Ֆիլիպպիններ

Նախագահ Մոնտոնը Մարգարե հաստատվելու առաջին գերագույն համաժողովի կիրակի առավոտյան իր ուղերձում մեջբերեց Փիլիպպեցիս 4.8-ից Պողոսի խորհուրդը, որով ոգեշնչված են տասներեքերորդ հավատո հանգանակի շատ սկզբունքներ: Նախագահ Մոնտոնը չմոռացավ նշել, որ մենք ապրում ենք դժվար ժամանակներում, ուստի՝ քաջալերեց մեզ, ասելով. «Մահկանացու կյանքի այս երբեմն անհույս ճամփորդության ժամանակ, թող որ մենք . . . հետևենք Պողոս Առաքյալի այդ խորհրդին, որը կօգնի պահել մեզ ապահով և ճիշտ ուղու վրա»:¹

Այս երեկո ես կցանկանայի կենտրոնանալ տասներեքերորդ հավատո հանգանակի երկու իրար շատ մոտ գտնվող սկզբունքների վրա, որոնք հաստատապես օգնում են «պահել մեզ ապահով և ճիշտ ուղու վրա»: Ես ունեմ ամուր վկայություն և խոստում ազնիվ և ճշմարիտ լինելու կարևոր սկզբունքների վերաբերյալ:

Առաջինը, «[Ես] հավատում եմ ազնիվ լինելուն»: Ի՞նչ է նշանակում լինել ազնիվ: *Հավաստքին հավատարիմ* գրքույկը սովորեցնում է. «Լինել ազնիվ նշանակում է լինել անկեղծ, ճշմարտախոս և առանց խաբեության՝ բոլոր ժամանակներում»:² Մատված պատվիրել է լինել ազնիվ,³ և «իարժեք ազնվությունը կարևոր է մեր փրկության համար»:⁴

Նախագահ Հովարդ Վ. Հանթերը սովորեցրել է, որ մենք պետք է

պատրաստ լինենք լինել կատարելապես ազնիվ: Նա ասել է.

«Տարիներ առաջ մեր աղոթատների նախասրահներում և շքամուտքում կային ազգագրեր, որոնց վերնագիրն էր՝ «Ազնիվ եղեք ինքներդ ձեր հետ»: Դրանցից շատերը վերաբերվում էին կյանքի փոքր և հասարակ բաներին: Միայն այստեղ է մշակվում ազնվության սկզբունքը:

Ումանք համարում են, որ բարոյապես անիրավացի է անազնիվ լինել մեծ բաներում, չնայած կարծում են, որ ներքի է, եթե այդ բաները մեծ կարևորություն չունեն: Կա՞ արդյոք որևէ տարբերություն անազնվության միջև, որը վերաբերվում է հազար դոլլարին, և անազնվության, որը վերաբերվում է ընդամենը մեկ դոլլարի: . . . Կա՞ն արդյոք անազնվության աստիճաններ՝ կախված այն բանից, թե խնդրո առարկան մեծ է, թե փոքր»:

Նախագահ Հանթերը շարունակում է. «Ռուպեսզի մենք ունենանք Տիրոջ և Մուրբ Հոգու ընկերակցությունը, մենք պետք է ազնիվ լինենք ինքներս մեզ, Մատծո և մեր մերձավորների հետ: Դա բերում է իսկական երջանկություն»:⁵

Երբ մենք ազնիվ ենք բոլոր բաներում՝ մեծ և փոքր, մենք ունենում ենք մտքի խաղաղություն և մաքուր խիղճ: Մեր հարաբերությունները բարելավվում են, քանզի դրանք հիմնված են վստահության վրա: Եվ ամենամեծ օրհնությունը, որ գալիս

է ազնիվ լինելուց, այն է, որ մենք կարող ենք ունենալ Մուրբ Հոգու ընկերակցությունը:

Ես կցանկանայի կիսվել մի հասարակ պատմությամբ, որն ամրացրել է բոլոր բաներում ազնիվ լինելու իմ խոստումը.

«Մի մարդ . . . մի օր երեկոյան գնաց իր հարևանի արտից ցորեն գողանալու: Նա իր հետ տարավ իր փոքր տղային, որ նստի ցանկապատի մոտ, հսկի և նախագուշացնի, եթե որևէ մեկը երևա մոտակայքում: Մարդը ցատկեց ցանկապատի վրայով՝ մի մեծ պարկ ձեռքին, և մինչև կսկսեր ցորենը հավաքել, նա դիտեց իր չորս կողմը նախ մի ուղղությամբ, հետո մյուս, և չտեսնելով որևէ անձնավորության, նա պատրաստվեց լցնել իր պարկը: [Հենց այդ պահին տղան ձայն տվեց]. «Հայրիկ, մի կողմ դռնու չես նայել: . . . Դու մոռացար վերև նայել»:

«Հայրիկ, մի կողմ դռնու չես նայել: . . . Դու մոռացար վերև նայել»:⁶

Երբ մենք կանգնում ենք անազնիվ լինելու գայթակղության առաջ, իսկ այդ գայթակղությունը բոլորիս համար է, մենք կարող է մտածենք, որ ոչ ոք երբևէ չի իմանա դա: Այս պատմությունը հիշեցնում է մեզ, որ մեր Երկնային Հայրը գիտի ամեն բան և մենք, վերջիվերջո, պատասխանատու ենք Նրա առաջ: Այս մասին իմանալն օգնում է ինձ շարունակաբար ջանալ ապրել համաձայն այդ խոստումի. «[Ես] հավատում եմ

ազնիվ լինելուն»:

Տասներեքերորդ հավատո հանգանակի երկրորդ սկզբունքն է՝ «Ես հավատում եմ ճշմարիտ լինելուն»: 12 Բառարանը *ճշմարիտ* բառը սահմանում է որպես հաստատուն, հավատարիմ, ճշտապահ կամ ուղիղ լինել: 7

Իմ սիրած գրքերից մեկը Շառլոթա Բրոնտեի կողմից գրված և 1847թ. հրատարակված *Ջեյն Էյր* բրիտանական դասական վեպն է: Գլխավոր հերոսուհին՝ Ջեյն Էյրը, շատ աղքատ, դեռահաս որբ էր, ով օրինակ էր հանդիսանում նրա, ինչ նշանակում է լինել «ճշմարիտ»: Այս գեղարվեստական գործում մի մարդ՝ պարոն Ռոչեսթերը, սիրում է օրիորդ Էյրին, սակայն անկարող է ամուսնանալ նրա հետ: Փոխարենը նա խնդրում է օրիորդ Էյրին ապրել իր հետ՝ առանց ամուսնության: Օրիորդ Էյրը նույնպես սիրում է պարոն Ռոչեսթերին, և մի պահ նա գայթակղվում է, հարցնելով ինքն իրեն. «Աշխարհում ո՞վ է մտածում քո մասին, կամ քո արածով ո՞ւմ կվիրավորես»:

Ջեյնի խիղճն անմիջապես պատասխանում է. «Ես մտահոգվում եմ իմ մասին: Ինչքան ավելի եմ զգում, որ մենակ եմ, առանց բարեկամի, առանց պաշտպանի, այնքան ավելի եմ համոզվում, որ ինքս պետք է ինձ հարգեմ: Աստծո տված օրենքը . . . չեմ խախտի: . . . Օրենքներն ու սկզբունքներն այն պահերի համար չեն, երբ գայթակղություն չկա: Դրանք հենց այսպիսի բույներն են: . . . Եթե իմ անձնական հարմարության համար խախտում կատարեի, ապա դրանք ի՞նչ արժեք կունենային: Նրանց ունեցած արժեքին ես միշտ հավատացել եմ: . . . Այս ժամին կարող եմ միայն հենվել նախնական կարծիքիս, վաղուցվա որոշումներիս վրա, և դրանց վրա եմ ես հենվում»: 8

Փորձության հուսահատ պահին Ջեյն Էյրը հավատարիմ մնաց իր համոզմունքներին, նա վստահեց Աստծո կողմից տրված օրենքին, և նա տոկոսությամբ «հենվեց դրանց վրա»:

Մեր համոզմունքներին հավատարիմ լինելը, նույնիսկ, երբ դա չի ընդունվում ուրիշների կողմից, հեշտ

կամ զվարճալի չէ, պահում է մեզ ապահով ուղու վրա, որը տանում է մեր Երկնային Հոր հետ հավերժական կյանքի: Ես սիրում եմ մի երիտասարդ կնոջ կողմից նկարված այս նկարը, որն իրեն հիշեցնում է Երկնային Հոր հետ հավերժ ապրելու երջանկության փորձառությունն ունենալու իր ցանկության մասին:

ճշմարիտ լինելը հնարավորություն է տալիս նաև մեզ դրական ազդեցություն ունենալ ուրիշների կյանքի վրա: Ես վերջերս լսել եմ երիտասարդ կնոջ մասին այս ոգեշնչող պատմությունը, ով իր համոզմունքներին հավատարիմ լինելու իր խոստման միջոցով մեծ ազդեցություն է ունեցել մեկ այլ երիտասարդ կնոջ կյանքում:

Տարիներ առաջ Քրիսթին ու Ջինը հաճախում էին նույն ավագ դպրոցի երգչախմբի դասերին Հարսթոմ՝ Տեխաս: Չնայած նրանք միմյանց լավ չգիտեին, Ջինը մի օր պատահամբ լսել էր Քրիսթիին իր ընկերների հետ կրոնի, իրենց մի շարք համոզմունքների, Աստվածաշնչի սիրված պատմությունների մասին խոսելիս: Վերջերս, Քրիսթիի

հետ տարիներ անց հաղորդակցվելուց հետո, Ջինը կիսվեց այս պատմությամբ.

«Ես տխրեցի, քանի որ ոչինչ չգիտեի այն ամենի մասին, ինչ դու և քո ընկերները խոսում էիք, և ուստի Մուրֆ Օնոդյան համար ես Աստվածաշունչ խնդրեցի իմ ծնողներից: Ես Աստվածաշունչ ստացա և սկսեցի կարդալ այն: Այսպես սկսվեց իմ կրոնական ճանապարհորդությունը և ճշմարիտ Եկեղեցու իմ փնտրտուքը: Տասներկու տարի անցավ: Այդ ընթացքում ես այցելեցի տարբեր եկեղեցիներ և կանոնավոր հաճախում էի եկեղեցի, սակայն զգում էի, որ կա ավելին: Մի գիշեր ես ծնկի իջա և աղաչեցի, որ իմանայի, թե ինչ պետք է անեի: Այդ գիշեր ես երազ տեսա քո մասին, Քրիսթի: Ես քեզ չէի տեսել այն ժամանակվանից ի վեր, ինչ մենք ավարտել էինք դպրոցը: Ես կարծում էի, որ իմ երազը տարօրինակ էր, բայց ես այն չէի վերագրում որևէ բանի: Ես նորից էի տեսնում քեզ երազիս՝ հաջորդ երեք օրերի ընթացքում: Որոշ ժամանակ ես մտածում էի իմ երազի նշանակության մասին: Ես հիշեցի, որ դու Մորմոն էիր: Ես այցելեցի Մորմոնական կայք-էջը: Առաջին բանը, որը ես գտա, Իմաստության Խոսքն էր: Իմ մայրը երկու տարի առաջ մահացել էր թոքերի քաղցկեղից: Նա ծխում էր և Իմաստության Խոսքի մասին կարդալը մեծ տպավորություն գործեց ինձ վրա: Ավելի ուշ, ես այցելեցի իմ հոր տուն: Ես նստած էի նրա հյուրասենյակում, և ես սկսեցի աղոթել: Ես խնդրեցի, որ իմանայի, թե ուր գնամ և ինչ անեմ: Այդ պահին հեռուստացույցով Եկեղեցու վերաբերյալ գովազդ էր: Ես գրի առա հեռախոսահամարը և նույն երեկոյան զանգահարեցի: Երեք օր անց զանգահարեցին միսիոներները և հարցրեցին, թե կարող էին արդյոք Մորմոնի Գիրք բերել մեր տուն: Ես ասացի՝ «Այո»: Երեք ու կես ամիս անց ես մկրտվեցի: Երկու տարի անց ես Եկեղեցում հանդիպեցի իմ ամուսնուն: Մենք ամուսնացանք Դալլասի Տաճարում: Այժմ մենք երկու գեղեցիկ փոքրիկ երեխաների ծնողներ ենք:

Ես ցանկանում եմ շնորհակալություն հայտնել քեզ, Քրիսթի: Դու շատ լավ օրինակ ես եղել ինձ համար դպրոցական տարիներին: Դու բարի ու առաքինի էիր: Միսիոներները սովորեցրեցին ինձ դասերը և հրավիրեցին ինձ մկրտվել, բայց դու եղել ես իմ երրորդ միսիոները: Դու սերմ ես գցել քո վարքի միջոցով և դու իրոք իմ կյանքը ավելի լավն ես դարձրել: Ես այժմ ունեմ հավերժական ընտանիք: Իմ երեխաները կմեծանան՝ իմանալով ավետարանի լրիվությունը: Դա մեծագույն օրհնությունն է, որ մեզանից յուրաքանչյուրին կարող է տրվել: Դու օգնեցիր դա բերել իմ կյանք»:

Երբ ես խոսեցի Քրիսթիի հետ, նա ասաց. «Երբեմն ես մտածում եմ, որ մենք լսում ենք տասներեքերորդ հավատո հանգանակում ընդգծված հատկանիշների շարքը, և այն մեզ չափազանց բարդ է թվում: Այնուամենայնիվ, ես գիտեմ, որ եթե մենք ապրենք այդ սկզբունքներով և ջանանք հետևել Քրիստոսի օրինակին, մենք կարող ենք շատ բան փոխել: . . . Ես ինձ զգում եմ ճիշտ ինչպես Սմմոնը Ալմա 26.3-ում, որտեղ նա ասում է. «Եվ այս է օրհնությունը, որը պարզեց մեզ, որ մենք Մստծո ձեռքում գործիքներ դարձվեցինք՝ իրականացնելու այս մեծ աշխատանքը»:

Իմ աղոթքն է, որ ձեզանից յուրաքանչյուրը ոչ միայն ասի՝ «Ես հավատում եմ ազնիվ և ճշմարիտ լինելուն», այլ՝ նաև պարտավորվի ապրել այդ խոստումով ամեն օր: Ես աղոթում եմ, որ այդ անելիս, Երկնային Հոր զորությունը, սերն ու օրհնություններն աջակցեն ձեզ, մինչ դուք կատարում եք աշխատանք, որը ձեզանից յուրաքանչյուրը կանչվել է այստեղ անելու: Ես ասում եմ այս ամենը Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Thomas S. Monson, "Looking Back and Moving Forward," *Liahona*, May 2008, 90.
2. *Հավատքին Հավաստարիվ* (2004), 84:
3. Տես Եփեց 20.15–16:
4. *Այնուպեսի սկզբունքները* (2009), 179:
5. Howard W. Hunter, "Basic Concepts of Honesty," *New Era*, Feb. 1978, 4, 5.
6. William J. Scott, "Forgot to Look Up," *Scott's Monthly Magazine*, Dec. 1867, 953.
7. Տես *Merriam-Webster's Collegiate Dictionary*, 11th ed. (2003), "true":
8. Շարլոտտա Բրոնտե, *Ձեյն Էյր* (2003), 356:

Մերի Ն. Քուլ

Երիտասարդ Կանանց Գերագույն Նախագահության Առաջին Խորհրդակա

«Հիշիր, բարությունը սկսում է քեզանից»

Բայրացականությունը ուրախություն և միասնություն կրելի ձեր տուն, ձեր դասարան, ձեր ծուխ և ձեր դպրոց:

Մի քանի շաբաթ առաջ ես մի կարևոր դաս սովորեցի Դավինի մի երիտասարդ կնոջից, որը իմ ծխում ելույթ էր ունենում: Ես հուզվեցի, երբ նա վստահորեն ուսուցանեց և վկայեց Հիսուս Քրիստոսի մասին: Նա ավարտեց իր ելույթը այս խոսքերով. «Երբ ես Հիսուս Քրիստոսին դարձնում եմ իմ կյանքի կենտրոնը, իմ օրերը ավելի լավ են անցնում, ես ավելի բարի եմ դառնում իմ հարազատների հանդեպ և լցվում եմ ուրախությամբ»:

Վերջին մի քանի ամիսների ընթացքում ես հեռվից հետևում էի այդ երիտասարդ կնոջը: Նա ողջունում էր բոլորին ժպտացող աչքերի փայլով և աշխույժ ժպիտով: Ես տեսնում էի, ինչպես էր նա ուրախանում մյուս երիտասարդների հաջողություններով: Երկու Համաստեղություններից վերջերս տեղեկացա, թե ինչպես էր այդ երիտասարդ կինը հրաժարվել ֆիլմի իր տոմսերից, երբ հասկացել էր, որ դա չէր լինի «առաքինի և լավ փորձառություն» իր համար:¹ Նա սիրալիր է, բարի և հնազանդ: Նա ընտանիքում մեկ ծնող ուներ և, բնականաբար, նրա կյանքը առանց դժվարությունների չէր ընթացել, և ես զարմանում էի, թե ինչպես էր նա

պահում իր բարի և ուրախ հոգին: Երբ այդ երիտասարդ կինը վկայեց, ասելով. «Ես իմ կյանքը կենտրոնացնում եմ Հիսուս Քրիստոսի վրա», ես ստացա պատասխանը:

«Մենք հավատում ենք ազնիվ, ճշմարիտ, մաքրաբարո, բարյացակամ, առաքինի լինելուն և բոլոր մարդկանց բարիք անելուն»: Քրիստոսանման հատկանիշների սքանչելի ցանկը, որը մենք գտնում ենք հավատո տասներեքերորդ հանգանակում, կօգնի մեզ պատրաստվել տաճարի օրհնություններին և հավերժական կյանքին:

Ես կցանկանայի կենտրոնանալ դրանցից միայն մեկի՝ *բայրացական* լինելու վրա: *Բայրացականությունը* հիանալի խոսք է, որը մենք ամեն օր չենք լսում: Այն լատինական ծագում ունի և նշանակում է «մյուսին լավը ցանկանալ»:² Բարյացակամ լինել նշանակում է լինել բարի, ցանկանալ լավը և լինել գթասիրտ: Ձեզանից շատերը սովորել են բարյացակամության գաղափարի մասին երեխաների խմբում, անգիր սովորելով այս երգը.

Ուզում եմ բոլորի համոզեալ լինել բարի, Բանգի դա ճիշտ է, ով չգիտի: